

Leden 2026

Od ambicí ke kontinuitě: předsednictví Rady EU mezi Dánskem a Kypr

Irena Krcháková

Shrnutí

Dánsko předalo roli předsednické země Rady Evropské unie Kypru. Toto střídání probíhá v době, kdy se agenda soustředí především na bezpečnost, podporu Ukrajiny, posilování konkurenceschopnosti a zvládnání dopadů zelené transformace. Kypr deklaruje důraz zejména na migraci a řízení vnějších hranic spolu s ekonomikou a bezpečností. Klíčové bude udržet jednotu členských států a zajistit kontinuitu.

Hlavní body

- Dánské předsednictví se zaměřilo na bezpečnost, Ukrajinu, konkurenceschopnost a zelenou transformaci. Prosadilo také přijetí tzv. Chat Control. Role Kodaně se projevila především v koordinaci, udržení tempa jednání a hledání kompromisů.
- Kypr přebírá roli s prioritami migrace, bezpečnosti, ekonomiky a jižního sousedství; jeho role bude především koordinační a implementační.
- Střídání předsednictví potvrzuje posun role Rady EU směrem k řízení existující agendy, nikoli k vytváření nových politických iniciativ.

Proč předsedat Radě Evropské unie

Předsednictví Rady Evropské unie představuje jeden ze základních prvků institucionálního fungování EU. Rada je spolu s Evropským parlamentem hlavním legislativním orgánem a podílí se na projednávání, úpravách a přijímání předpisů na základě návrhů Evropské komise. Předsednictví se mezi členskými státy střídá v pravidelných šestiměsíčních intervalech, přičemž každý stát v tomto období odpovídá za řízení práce Rady a koordinuje její činnost.

Rotující systém je navržen tak, aby se na řízení postupně podílely všechny státy bez ohledu na jejich velikost nebo politickou váhu. Předsednická země přebírá zodpovědnost nejen za organizační fungování Rady, ale také za zajištění plynulosti legislativního procesu a kontinuity evropské agendy v rámci širších politických priorit EU.

Hlavní rolí vybraného státu je řízení Rady ve všech jejích konfiguracích, tedy setkání ministrů, příprava pracovního programu pro dané půlroční období a v neposlední řadě úsilí o dosažení kompromisů mezi jednotlivými členy v otázkách, na nichž se z politických či ekonomických důvodů nedokážou shodnout. Předsednický stát může ovlivňovat například tempo projednávání jednotlivých legislativních návrhů, způsob vedení jednání i kvalitu dialogu mezi členskými zeměmi. Styl, jakým předsednictví funguje, má přímý dopad na schopnost EU reagovat na aktuální výzvy, udržovat kontinuitu politik a předcházet institucionálním blokádam, zejména v obdobích zvýšené politické či geopolitické nejistoty.

Dánové: klid a kontinuita

Dánské předsednictví Rady Evropské unie probíhalo ve druhé polovině roku 2025 a bylo charakterizováno především důrazem na pragmatické řízení agendy, koordinaci mezi členskými státy a kontinuitu legislativních procesů. V období geopolitických výzev, ekonomické nejistoty a různých tlaků na společné politiky dal dánský předsednický tým přednost stabilitě a plynulému fungování institucí před ambiciózními politickými iniciativami.

V průběhu uplynulých šesti měsíců byla vedena jednání v celé řadě klíčových oblastí evropské politiky, včetně bezpečnostních, obranných a hospodářských otázek, energetické soběstačnosti a vnějších vztahů. Dánsko kladlo důraz na dialog mezi členskými zeměmi a institucemi EU. Cílem přitom bylo udržet tempo legislativních prací a minimalizovat možná tření. Právě schopnost správně načasovat jednání, koordinovat postoje států a facilitovat kompromisní řešení je jedním z praktických přínosů předsednictví, i když tyto aktivity nemusí být na první pohled viditelné a nutně nepřinášejí výrazné politické průlomů, o nichž informují média. Dánsko tak přispělo k udržení kontinuity legislativních cyklů a k hladkému přechodu při předávání agendy.

Kodaň zorganizovala řadu formálních i odborných událostí – od neformálních setkání ministrů přes summit Evropské politické komunity až po tematické konference o kultuře, výzkumu či vesmíru –, které odrážely priority země v oblasti bezpečnosti, konkurenceschopnosti, klimatu a evropské spolupráce.

8.	dánské předsednictví Radě EU
2	summit v Dánsku
15	neformálních ministerských jednání

Dánské priority v praxi

Mezi programové priority, které si předsednická země stanovila v létě minulého roku, patřila bezpečnost Evropy v kontextu pokračující války na Ukrajině, konkurenceschopnost členských zemí i Unie jako celku a také pokračování zelené transformace. Jedním z nejvýraznějších bodů, které se v Bruselu diskutovaly, byl kontroverzní návrh tzv. Chat Control. Tyto priority vycházely jak z dlouhodobé strategické agendy EU, tak z aktuální geopolitické a ekonomické situace.

Bezpečnost a Ukrajina

Bezpečnostní agenda ze své podstaty nutně patřila mezi klíčová témata uplynulého půl roku. Rada EU se věnovala otázkám podpory Ukrajiny, posilování obranných kapacit členských zemí a koordinaci společného postupu v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky. Tento rozměr se promítl do diskusí o obranném průmyslu, společných nákupech a dlouhodobé odolnosti EU.

K nejviditelnějším úspěchům dánského předsednictví patří prosincová jednání ve Štrasburku v roce 2025. EU se tehdy zavázala poskytnout Ukrajině balík podpory ve výši 90 miliard eur na léta 2026 až 2027, který má zahrnovat jak finanční, tak vojenskou pomoc. „Máme dohodu. Schváleno rozhodnutí o poskytnutí podpory Ukrajině ve výši 90 miliard eur na období 2026–27. Zavázali jsme se, splnili jsme to,“ napsal předseda Rady António Costa na sociální síti X (X.com, António Costa, 2025). Přijaté závěry lídrů členských států jasně deklarují pokračující závazek Unie podporovat válkou zasaženou zemi.

S ukrajinskými představiteli se v polovině prosince sešli na neformálním jednání ministři pro evropské záležitosti. Tento formát, který iniciovala právě předsednická země, měl za cíl viditelně podpořit proces přibližování Ukrajiny k EU a koordinovat další kroky v jednáních o budoucím členství země. Z prohlášení vyplývá, že členské státy vyjádřily podporu Ukrajině na její evropské cestě (Dánské předsednictví Radě EU, 2025).

Konkurenceschopnost EU

Druhou významnou prioritou dánského předsednictví byla konkurenceschopnost evropské ekonomiky. Na jednáních, formálních i neformálních mítincích a konferencích se proto diskutovaly především otázky vnitřního trhu, průmyslové politiky, inovací a podmínek pro podnikání, zejména v reakci na rostoucí globální konkurenci a strukturální změny světové ekonomiky.

Konkrétním příkladem společného postupu členských států bylo vyjádření podpory plánu EU na dostupnější bydlení, který se zaměřuje na financování, udržitelnou výstavbu a sociální aspekty bytové politiky. I když nejde o legislativní průlom, dosažení široké politické shody ukazuje na schopnost Rady i předsedající země koordinovat postoje členských států.

Zelená transformace

Rada EU se nadále věnovala implementaci již přijatých opatření v oblasti klimatu a energetiky a diskusím o jejich dopadech na ekonomiku a konkurenceschopnost členských států. Předsednická země moderovala diskuse mezi státy, jejichž postoje k tempu a podobě zelené transformace se zásadně liší. Menší prostor dostaly debaty o nastavování nových klimatických cílů a více pozornosti se soustředilo na implementaci již schválených opatření.

Chat Control

Dánské předsednictví prosazovalo v Radě přijetí kontroverzního návrhu tzv. Chat Control. Norma má za cíl bojovat proti šíření materiálů na internetu zobrazujících sexuální zneužívání dětí. Z původního

návrhu Evropské komise sice odpadlo povinné skenování komunikace, včetně té šifrované, přesto kritici upozorňují na hrozbu masového sledování.

Ke schválení návrhu dánského předsednictví bylo zapotřebí kvalifikované většiny. Proti se postavilo Česko společně s Polskem, Slovenskem a Nizozemskem. Pro závěrečné hlasování byla zásadní změna postoje Německa, které se původně řadilo mezi odpůrce.

Kypr v čele Rady EU

Už několik dnů předsedá Radě EU Kypr. Evropská unie vstupuje do dalšího půlroku jako relativně stabilní celek, který má zájem řešit své dlouhodobé priority: bezpečnost, geopolitickou stabilitu, konkurenceschopnost a transformaci ekonomiky. Právě v tomto rámci se bude do značné míry odehrávat kyperské předsednictví (Kyperské předsednictví Radě EU).

Země zdůrazňuje, že se chce zaměřit na několik klíčových oblastí, které považuje za zásadní pro fungování EU v následujících letech. Mezi priority tak patří otázky migrace a řízení vnějších hranic, posilování ekonomiky, strategická autonomie v oblasti bezpečnosti a obrany, pokračující podpora Ukrajiny a posílení role Unie v oblasti jižního sousedství. Tyto priority odpovídají nejen specifickým zkušenostem Kypru jako středomořského státu, ale také širší evropské debatě, která se v posledních letech výrazně posunula směrem k důrazu na vlastní odpovědnost.

Z institucionálního hlediska přebírá Kypr odpovědnost v rámci stejných pravidel a kompetencí jako ostatní členské státy. Role předsedající země zůstává především koordinační a moderátorská, a nic na tom nemění ani geografická poloha či velikost státu. Přestože Kypr patří mezi menší země, neznamená to automaticky omezený význam předsednictví. V minulosti se opakovaně ukázalo, že menší státy mohou sehrát důležitou roli při hledání kompromisů a zajišťování plynulosti jednání, zejména v obdobích, kdy je evropská agenda citlivá a fragmentovaná.

Ambiciózní agenda kyperského předsednictví

Migrace

Zřejmě nejvýraznější prioritou Kypru je migrace a ochrana vnějších hranic Evropské unie. Stát v této oblasti zdůrazňuje potřebu efektivního provádění již přijatých opatření, posílení spolupráce s třetími zeměmi a sdílení odpovědnosti mezi členskými státy. Migrace je pro Kypr, stejně jako pro Řecko, Španělsko a Itálii, dlouhodobě významným tématem, a to nejen z hlediska geografické polohy, ale také kapacitních a administrativních omezení menších států. V kontextu předsednictví lze proto očekávat důraz na praktické otázky implementace. Migrační pakt má vstoupit v platnost v červnu tohoto roku: „Považujeme migraci za společnou evropskou odpovědnost, která vyžaduje soudržnost, solidaritu a kolektivní úsilí,“ uvádí ministr pro migraci a mezinárodní ochranu Nicholas A. Ioannides (Kriwak, H., 2025).

Ekonomika

Další prioritou je konkurenceschopnost evropské ekonomiky. Kyperské předsednictví v této oblasti navazuje na širší evropskou diskuzi o potřebě posílení vnitřního trhu, podpoře podnikání, inovací a investic, dále zohlednění regulací a také administrativní zátěže. Očekává se, že úloha Kypru v této oblasti bude převážně koordinační, případně moderátorská. Konkurenceschopnost se během následujícího půl roku pravděpodobně projeví jako průřezové téma napříč různými politikami EU.

Rostoucí tlak globální konkurence, zejména ze strany Spojených států a asijských ekonomik činí téma jedno z nejdiskutovanějších. EU přehodnocuje své regulační prostředí, průmyslovou politiku a investiční priority. Diskuze tak bude zřejmě směřovat ke zjednodušení regulací, podpoře strategických odvětví a posilování vnitřního trhu.

S otázkou konkurenceschopnosti zůstává úzce spjata téma zelené transformace. Pokud toto se v následujících měsících vůbec dostane do titulků zpráv, budou to zřejmě pouze informace o implementaci již přijatých opatření, jejich ekonomické a sociální dopady a případně o vztahu k energetické bezpečnosti. Diskuze se dají očekávat spíše strukturální a jejich průběh nebude zásadně ovlivněn změnou předsednické země.

Bezpečnost a zahraniční politika

Bez zařazení tématu bezpečnosti se neobejde žádné předsednictví posledních let. Kypr deklaruje podporu válkou zasažené Ukrajině a klade důraz na posilování bezpečnosti a obranné spolupráce v rámci Evropské unie. Nadále se bude hovořit o finanční i vojenské pomoci, ale také o snaze vyjednat dohody o příměří či dokonce míru, s čímž úzce souvisí potřeba definovat bezpečnostní záruky. Předsednická země bude zároveň klást důraz na stabilitu ve východním Středomoří, což odpovídá její geografické poloze i dlouhodobým zahraničněpolitickým zájmům.

Závěr

Dánské předsednictví ukázalo, že i bez výrazných iniciativ může předsednická země přispět k fungování Evropské unie prostřednictvím efektivní koordinace, moderace jednání a udržení tempa práce v klíčových oblastech, jako jsou bezpečnost, konkurenceschopnost a zelená transformace.

Jako jeden z nejnápadnějších úspěchů si Kodaň připisuje schválení návrhu tzv. Chat Control. Trvalo dlouhé týdny, než se jednacím týmům podařilo najít kompromis a přimět původně odmítavě Německo hlasovat pro. Kontroverzní návrh bude nyní Rada obhajovat před kritickým Evropským parlamentem.

Kypr navazuje v prostředí omezeného politického manévrovacího prostoru, avšak s jasně formulovanými prioritami, které odpovídají hlavním debatám probíhajícím na úrovni EU. Jeho přínos nebude měřen počtem nových iniciativ, ale schopností zajistit kontinuitu evropské agendy, podporovat dialog mezi členskými státy a přispívat k posunu v již existujících politických procesech. Přechod předsednictví tak nepředstavuje změnu směru evropské politiky, ale potvrzení současného modelu fungování Unie, v němž hraje klíčovou roli stabilní institucionální rámec a spolupráce mezi členskými státy.

Zdroje

- České noviny (19. 12. 2025). EU schválila pomoc Ukrajině ve výši 90 miliard eur – Costa. <https://www.ceskenoviny.cz/ukrinform/cesky/zprava.php?id=1376736>
- Dánské předsednictví Radě Evropské unie / Danish Presidency of the Council of the European Union. <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/>
- Dánské předsednictví Radě Evropské unie / Danish Presidency of the Council of the European Union. European Council adopts conclusions to provide €90 billion to Ukraine over the next two years. <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/news/european-council-adopts-conclusions-to-provide-90-billion-to-ukraine-over-the-next-two-years/>
- Dánské předsednictví Radě Evropské unie / Danish Presidency of the Council of the European Union. Informal meeting in Lviv showed broad support to Ukraine's path towards EU membership. <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/news/informal-meeting-in-lviv-showed-broad-support-to-ukraine-s-path-towards-eu-membership/>
- Kyperské předsednictví radě EU / Cyprus Presidency of the Council of the European Union. <https://cyprus-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>
- Kriwak, H. (30. 10. 2025). Migration, Med and water will be Cyprus' 2026 EU presidency priorities. <https://euobserver.com/eu-political/ar12e5729f>
- X.com, António Costa. <https://x.com/eucopresident/status/2001833884024213533>

Autor

Irena Krcháková

V minulosti se věnovala především oblasti mediálních studií a sémiotiky, nyní rozšiřuje své obzory na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v oboru historická sociologie. Zaměřuje se odborně na domácí politickou scénu, sociální a zdravotnická témata a věnuje se také obrannému průmyslu, dopravě a energetice. Má bohaté zkušenosti s mezinárodní politickou agendou, včetně evropských témat, Evropské unie, politiky Spojených států, OSN a NATO. Profesně se uplatnila jak v rozhlase, tak v České televizi. Ve volném čase se nejčastěji věnuje sportu a své dceři.

Vydavatel

INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST

Posláním Institutu je zkvalitňování českého politického a veřejného prostředí prostřednictvím profesionální a otevřené diskuse a vytvoření živé platformy, která pojmenovává zásadní problémy, vypracovává jejich analýzy a nabízí recepty pro jejich řešení formou spolupráce expertů a politiků, mezinárodních konferencí, seminářů, veřejných diskuzí, politických a společenských analýz dostupných celé české společnosti. Jsme přesvědčeni, že otevřená odborná diskuse a poznání podstaty a příčin jednotlivých problémů jsou nutným předpokladem jakéhokoli úspěšného řešení problémů současné společnosti.

Martinská 2, 110 00 Praha 1

+420 602 502 674

www.politikaspolecnost.cz

office@politikaspolecnost.cz